

Normă nr. 10/2009
privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative

Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 12 mai 2009

Având în vedere prevederile art. 82, art. 83 lit. a)-c) și ale art. 91 din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Lege,

în temeiul dispozițiilor art. 16, art. 23 lit. f) și ale art. 24 lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005,

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, denumită în continuare Comisie, emite prezenta normă.

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. – (1) Prezenta normă stabilește modul de calcul al ratei de rentabilitate a unui fond de pensii facultative, al ratei medii ponderate de rentabilitate și al ratei rentabilității minime a tuturor fondurilor de pensii facultative.

(2) Rata medie ponderată de rentabilitate și rata de rentabilitate minimă se calculează diferențiat pe categorii de risc: ridicat, mediu și scăzut, în conformitate cu declarația privind politica de investiții și cu prevederile prospectului schemei de pensii facultative.

(3) Prezenta normă se adresează administratorilor fondurilor de pensii facultative și depozitarilor.

Art. 2. – Termenii și expresiile utilizate în prezenta normă au semnificația prevăzută la art. 2 din Lege.

CAPITOLUL II
Mecanismul de calcul al ratelor de rentabilitate
ale fondurilor de pensii facultative

Art. 3. – Reprezentarea formulelor de calcul pentru determinarea ratelor de rentabilitate prevăzute de Lege este următoarea:

a) ponderea zilnică a unui fond de pensii reprezintă raportul dintre valoarea activului net al fondului și suma valorii activelor nete ale tuturor fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc, calculat în ziua respectivă și se calculează după următoarea formulă:

$$p_z^{fx} = \frac{(VAN)_{zy}^{fx}}{\sum_{i=1}^n (VAN)_{zy}^{fi}}$$

unde:

p_z^{fx} = ponderea zilnică a fondului x în totalul fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc;

$(VAN)_{zy}^{fx}$ = valoarea activului net al fondului x în ziua y;

n = numărul total de fonduri de pensii facultative, dintr-o categorie de risc.

b) ponderea medie a unui fond în totalul fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc pe o anumită perioadă reprezintă media aritmetică a ponderilor zilnice ale fondului pe perioada respectivă și se calculează după următoarea formulă:

$$P_m^{fx} = \frac{\sum_{y=1}^t p_{zy}^{fx}}{t}$$

unde:

P_m^{fx} = ponderea medie a fondului x pe o anumită perioadă;

p_{zy}^{fx} = ponderile zilnice ale fondului x în totalul fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc, în decursul respectivei perioade;

t = numărul de zile calendaristice ale perioadei pentru care se efectuează calculul.

c) randamentul zilnic al unui fond de pensii reprezintă raportul dintre valoarea unității de fond din ziua respectivă și valoarea unității de fond din ziua precedentă și se calculează după următoarea formulă:

$$\eta_z^{fx} = \frac{(VUF)_{zy}^{fx}}{(VUF)_{z(y-1)}^{fx}}$$

unde:

η_z^{fx} = randamentul zilnic al fondului de pensii;

$(VUF)_{zy}^{fx}$ = valoarea unității fondului x în ziua y;

$(VUF)_{z(y-1)}^{fx}$ = valoarea unității fondului x în ziua y-1 (ziua precedentă zilei y).

d) rata de rentabilitate a unui fond de pensii reprezintă rata anualizată a produsului randamentelor zilnice, măsurată pe o perioadă de 24 de luni, și se calculează după următoarea formulă:

$$R_R^{fx} = \sqrt[24]{\prod_{y=1}^t \frac{(VUF)_{zy}^{fx}}{(VUF)_{z(y-1)}^{fx}}} - 1$$

unde:

R_R^{fx} = rata de rentabilitate a fondului x;

$(VUF)_{zy}^{fx}$ = valoarea unității fondului x în ziua y;

$(VUF)_{z(y-1)}^{fx}$ = valoarea unității fondului x în ziua y-1 (ziua precedentă zilei y).

t = numărul de zile calendaristice ale perioadei pentru care se efectuează calculul.

e) rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii pentru fiecare categorie de risc reprezintă suma produselor dintre rata de rentabilitate a fiecărui fond din aceea categorie pe o

perioadă și ponderea medie a fondului în totalul fondurilor din aceea categorie pe aceeași perioadă și se calculează după următoarea formulă:

$$R_{R_{mp}} = \sum_{x=1}^n R_R^{fx} * P_m^{fx}$$

unde:

$R_{R_{mp}}$ = rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc, pe o perioadă;

R_R^{fx} = rata de rentabilitate a fondului x pe perioada respectivă;

P_m^{fx} = ponderea medie a fondului x în totalul fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc, pe perioada respectivă;

n = numărul total de fonduri de pensii dintr-o categorie de risc.

Art. 4. – (1) Rata de rentabilitate minimă a tuturor fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc reprezintă cea mai mică valoare dintre rata medie ponderată de rentabilitate calculată pentru fiecare categorie de risc în perioada respectivă, diminuată cu 4 puncte procentuale, și 50% din rata medie ponderată de rentabilitate calculată pentru fiecare categorie de risc în perioada respectivă.

(2) Rata de rentabilitate minimă a tuturor fondurilor de pensii se calculează după următoarea formulă, pentru fiecare categorie de risc:

$$R_{R_{MIN}} = \text{MIN} [R_{R_{mp}} - 0.04; 0.5 * R_{R_{mp}}]$$

unde:

$R_{R_{MIN}}$ = rata de rentabilitate minimă a tuturor fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc;

$R_{R_{mp}}$ = rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc.

Art. 5. – Pentru calculul ratei medii ponderate de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii, prevăzută la art. 3 lit. e) se folosește ponderea medie a fondului în totalul fondurilor de pensii dintr-o categorie de risc, măsurată pe o perioadă de 24 luni, precum și rata de rentabilitate a respectivului fond, măsurată pe aceeași perioadă.

Art. 6. – Calculul ratei de rentabilitate, al ratei medii ponderate de rentabilitate precum și al ratei rentabilității minime se efectuează pentru fondurile de pensii după 24 de luni de la data primei raportări a valorii unitare a activului net, calculată și certificată de către depozitarul fondului de pensii.

Art. 7. – (1) Administratorul calculează și raportează trimestrial Comisiei rata de rentabilitate a fondului de pensii în ultima zi lucrătoare a fiecărui trimestru, pentru perioada ultimelor 24 de luni anterioare datei efectuării calculului.

(2) Rata de rentabilitate se calculează pe baza valorii unitare a activului net, calculată și raportată de către administrator și de către depozitarul fondului de pensii în ultima zi lucrătoare a trimestrului.

(3) Administratorul publică rata de rentabilitate a fondului de pensii pe care îl administrează în a patra zi lucrătoare de la încheierea trimestrului.

Art. 8. – Depozitarul fondului de pensii calculează și raportează trimestrial Comisiei rata de rentabilitate a fondului de pensii, în ultima zi lucrătoare a fiecărui trimestru, pentru perioada ultimelor 24 de luni anterioare datei efectuării calculului.

Art. 9. – (1) Comisia calculează lunar, în prima zi lucrătoare a lunii în curs, pentru perioada ultimelor 24 de luni anterioare datei efectuării calculului:

a) rata de rentabilitate a fiecărui fond de pensii;

b) rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii, diferențiată pe categorii de risc;

c) rata de rentabilitate minimă a fondurilor, diferențiată pe categorii de risc.

(2) Comisia publică ratele menționate la alin. (1) pe site-ul propriu, în a treia zi lucrătoare a lunii în curs.

Art. 10. – Comisia atenționează administratorul în termen de 3 zile lucrătoare de la încheierea fiecărui trimestru, în cazul în care rata de rentabilitate a respectivului fond se situează sub rata de rentabilitate minimă a categoriei respective de risc.

Art. 11. – (1) În cazul în care rata de rentabilitate a unui fond de pensii este mai mică decât rata de rentabilitate minimă a categoriei respective de risc pentru patru trimestre consecutive, Comisia retrage autorizația de administrare a administratorului respectiv și aplică procedura privind administrarea specială, prevăzută de cap. VI din Lege și prevederile Normei nr. 8/2009 privind administrarea specială a fondurilor de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 9/2009.

(2) Data de la care începe să curgă termenul de patru trimestre consecutive este trimestrul următor celui în care rata de rentabilitate a fondului este mai mică decât rata de rentabilitate minimă a categoriei lui de risc.

Art. 12. – Toate calculele din prezenta normă se efectuează cu șase zecimale în valoare absolută, iar ratele de rentabilitate se publică atât pe site-ul Comisiei, cât și pe cel al administratorului, la termenele prevăzute în prezenta normă, în formă procentuală cu patru zecimale.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 13. – Termenele prevăzute de prezenta normă care expiră într-o zi de sărbătoare legală sau într-o zi nelucrătoare se vor prelungi până la sfârșitul următoarei zile lucrătoare.

Art. 14. – (1) Prima rată de rentabilitate a fondului de pensii se calculează de către administrator și depozitar, în ultima zi lucrătoare a celei de-a 24-a luni de la data primei raportări a valorii unitare a activului net, certificată de către depozitarul fondului de pensii, și se raportează Comisiei în aceeași zi.

(2) Următoarele calcule ale ratei rentabilității fondului se calculează în ultima zi lucrătoare a fiecărui trimestru calendaristic, pentru perioada ultimelor 24 de luni, și se raportează în aceeași zi.

Art. 15. – Nerespectarea dispozițiilor prezentei norme se sancționează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, respectiv art. 38 lit. b), c), art. 120 alin. (1), art. 121 alin. (1) lit. b), k), alin. (2) - (4), (6) - (10) din Lege, după caz.

Art. 16. – La data intrării în vigoare a prezentei norme se abrogă art. 12, art. 19 alin. (2) și Anexa nr. 5 din Norma nr. 5/2008 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 11/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 21 februarie 2009.

Art. 17. – Prezenta normă intră în vigoare la data de 25 mai 2009.